

\

SISÄLLYSLUETTELO

132 §	TALOUSTILANNE 30.9.2022	219
133 §	KIINTEISTÖN MYYNTI	220
134 §	KOULUN TYÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN LUKUVUODELLE 2022–2023	222
135 §	JUUPAJOEN KUNNAN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA 2022-2023.....	223
136 §	OIKAISUVAATIMUS VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUSTA.....	224
137 §	VUODEN HYVÄ TEKÖ 2022.....	225
138 §	EDUSTAJAT MAAKUNNALLISEEN VANHUSNEUVOSTOON JA VAMMAISNEUVOSTOON.....	226
139 §	KUNNANHALLITUKSEN JA KUNNANVALTUUSTON KOKOUKSET KEVÄT JA KESÄ 2023.....	227
140 §	VUODEN 2023 EDUSKUNTAVAALIEN VAALIPÄIVÄN ÄÄNESTYSPAIKKA, ENNAKKOÄÄNESTYSPAIKKA JA AUKIOLOAJAT, SEKÄ LAITOSÄÄNESTYKSEN JÄRJESTÄMINEN	229
141 §	OPPILASESITYS LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEELLISELLE MAANPUOLUSTUSKURSSILLE 2023.....	230
142 §	JUUPAJOEN KUNNAN TULOVEROPROSENTIN MÄÄRÄÄMINEN	231
143 §	KIINTEISTÖVEROPROSENTIN MÄÄRÄÄMINEN VUODELLE 2023	233
144 §	4H -YHDISTYS / VÄLIRAHOITUS TAITOPUOTI -HANKKEELLE	235
145 §	TILAISUUDET JA TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT	236
146 §	TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJAT JA VIRANHALTIJOIDEN	237
147 §	KIRJELMÄT.....	238

KUNNANHALLITUS

Kokouksen paikka
ja aika

Juupajoen kunnanvirasto maanantaina 31.10.2022
klo 17.11- 19.00

Läsnäolevat jäsenet

Pekka Rae	puheenjohtaja
Markus Tasanen	varapuheenjohtaja
Eveliina Helpiölä	jäsen
Jutta Kaarema	jäsen
Johanna Kallentautio	jäsen
Lauri Sahra	jäsen
Laura Ylä-Lyly	jäsen
Heidi Frolov	varajäsen

Muut läsnäolevat

Taija Heletoja	valtuuston puheenjohtaja
Juha Eskola	valtuuston I varapuheenjohtaja
Carita Saarinen	valtuuston II varapuheenjohtaja
Jyri Lammela	kunnanjohtaja
Mervi Korhonen	pöytäkirjanpitäjä
Pekka Maasilta	tekninen johtaja klo 17.11 - 17.39, §:t 132-133
Anne Tuovila	hyvinvointijohtaja klo 17.11 - 18.28, §:t 132-138
Lea Nurminen	perusopetuksen rehtori klo 17.11 - 18.18, §:t 132-135

Kokouksen laillisuus
ja päätösvaltaisuus

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajat

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Jutta Kaarema ja Johanna Kallentautio.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Pekka Rae

Pöytäkirjanpitäjä Mervi Korhonen

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty: Juupajoella 31.10.2022

Jutta Kaarema	Lauri Sahra
pöytäkirjantarkastaja	pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja pidetään nähtävillä kunnanvirastolla ja yleisessä tietoverkossa 2.11.2022 alkaen.

132 § TALOUSTILANNE 30.9.2022

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan talousarvion toteutumisen seuranta tehdään 30.4., 30.6. ja 30.9 tilanteen mukaisesti.

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat toteutuneet 72,1 prosenttisesti.

Toimintakulut

Toimintakulujen toteutumaprosentti on 72,9 ja euromääräisesti 420 462 euroa edellistä vuotta enemmän.

Rahoitus

Verotulot

Kuntaliiton syyskuun 2022 veroennustekehikon mukaan kuluvana vuonna verotuloja näyttäisi kertyvän 8,08 milj. euroa. Talousarvioon 2022 verrattuna kunnan tuloveroja kertyisi ennusteen mukaan 218 000 euroa, kiinteistövero 51 000 euroa ja yhteisövero 257 000 euroa enemmän. Talousarviossa arvioitiin verotuloja kertyvän yhteensä 7,55 milj. euroa. Verotulojen toteutusprosentti 1.1. - 30.9.2022 on 81,1 % ja verotulokertymä 6,12 milj. euroa.

Valtionosuudet

Valtionosuudet tulevat toteutumaan tämänhetkisen tiedon mukaan budjetoidusti.

Muut rahoitustuotot ja kulut

Muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin kirjataan korkokulut ja -menot.

Vuosikate

Vuosikatteen arvioidaan toteutuvan talousarviota parempana.

Maksuvalmiuden kehitys

Kunnan maksuvalmius on ollut hyvä.

Tytäryhtiöiden talousarvion seurantaraportit on yhdistetty kunnan raportteihin. Esityslistan **liitteessä nro 1 tuloslaskelma**, talousarvion seurantaraportit sekä verotuloennuste **liite nro 2**.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi kunnan taloustilanteen 30.9.2022.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

133 § KIINTEISTÖN MYYNTI

Kunnanhallitus 4.10.2021 § 183

Valtiokonttori on ilmoittanut mahdollisuudesta hakea 14.2.2021 Juupajoella kuolleen henkilön kuolinpesän omaisuutta luovutettavaksi Juupajoen kunnalle.

Henkilöllä ei ole perimään oikeutettuja sukulaisia, joten hänen omaisuutensa on tullut perintökaaren 5 luvun mukaisesti valtiolle. Valtion oikeutta perillisittä kuolleiden kuolinpesiin valvoo Valtiokonttori.

Perillisittä kuolleen henkilön kotikunnalla on oikeus hakea kuolinpesän omaisuutta luovutettavaksi kunnalle. Kuolinpesään kuuluvan kiinteistön sijaintikunta voi hakea kiinteistöä.

Hakemus omaisuuden luovuttamisesta Juupajoen kunnalle on pyydetty toimittamaan Valtiokonttorin kirjaamoon 14.1.2022 mennessä. Kunnan tulee ilmoittaa jokin sosiaalinen tai kulttuuriin liittyvä käyttötarkoitus haettavalle omaisuudelle. Valtiokonttori luovuttaa omaisuuden tähän tarkoitukseen. Käyttötarkoituksen on hyvä olla tarpeeksi yleisluontoinen. Hakemusta ei tarvitse muuten perustella eikä omaisuuden mahdollinen luovuttaminen kunnalle perustu tarveharkintaan.

Ilmoitus mahdollisuudesta hakea kuolinpesän omaisuutta on nähtävillä kokouksessa.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus päättää:

1. hakea Juupajoella kuolleen henkilön kuolinpesän omaisuutta Juupajoen kunnalle
2. valtuuttaa kunnanjohtajan täyttämään ja toimittamaan hakemuksen Valtiokonttoriin
3. että mahdollinen perintö käytetään Juupajoen kunnan asukkaiden terveystuella tukeviin kohteisiin.

Kunnanjohtajan kokouksessa tekemä muutettu päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää:

1. hakea Juupajoella kuolleen henkilön kuolinpesän omaisuutta Juupajoen kunnalle
2. valtuuttaa kunnanjohtajan täyttämään ja toimittamaan hakemuksen Valtiokonttoriin
3. että mahdollinen perintö käytetään Juupajoen kunnan asukkaiden hyvinvointia tukeviin kohteisiin.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 15.8.2022 § 105

Kunnanhallitukselle on 11.4.2022 saatettu tiedoksi, että syksyllä 2021 Valtiokonttorilta haettu kuolinpesän omaisuus on luovutettu kunnalle.

Perintöön kuuluvan kiinteistö 177-409-6-50 Niemirinne lainhuuto on saatu Juupajoen kunnalle 9.8.2022.

Juupajoen kunnan hallintosäännön 27 § mukaan kunnanhallitus päättää alle 50.000 euron arvoisten kiinteistöjen myynnistä ja ostamisesta.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus päättää:

1. myydä kiinteistö 177-409-6-50 Niemirinne huutokaupalla huutokaupat.com palvelussa ilman pohjahintaa
2. kunta maksaa Saara Salmelan haudan hoidon vuosina 2023-2032
3. perinnön käytöstä kiinteistön myynnin jälkeen.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus 31.10.2022 § 133

Valmistelija: tekninen johtaja Pekka Maasilta, puh. 0400 131 174

Kiinteistö on ollut myynnissä Huutokaupat.com palvelussa 1.9.-10.10.2022 välisen ajan. Kohdetta on katsottu 19.200 kertaa, kohteen esittely oli lauantaina 1.10.2022, kohteesta tehtiin 78 tarjousta.

EHDOTUS:

Juupajoen kunta myy kiinteistön 177-409-6-50 Niemirinne korkeimman tarjouksen tehneelle Jyri Mustajoelle hintaan 23.265 €.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Pekka Maasilta poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 17.39.

134 § KOULUN TYÖSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN LUKUVUODELLE 2022–2023

Valmistelija: perusopetuksen rehtori Lea Nurminen, p.050 511 2836

Perusopetus tekee joka lukuvuodelle työsuunnitelman, johon on kirjattu lukuvuoden toiminta. Suunnitelma täydentää opetussuunnitelmaa.

Juupajoen hallintosäännön 27 § kohta 38 mukaisesti kunnanhallitus hyväksyy perusopetuksen lukuvuosi- ja työsuunnitelman ja hyväksyy sen arvioinnin. Työsuunnitelma esityslistan **liitteenä nro 3**.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus hyväksyy koulun työsuunnitelman lukuvuodelle 2022-2023.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

135 § JUUPAJOEN KUNNAN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA 2022-2023

Valmistelija: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila, p. 050-591 5456

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain (628/1998) mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä kaikkien vuosiluokkien erityisoppilaille. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa joko omana toimintana tai ostopalveluna.

Opetushallitus on päättänyt Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista perusopetuslain 8 a luvun mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnasta 1.8.2011 alkaen toistaiseksi. Perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää näiden perusteiden mukaisesti.

Toiminnan tavoitteena on:

- tukea kodin ja koulun kasvatustyötä, sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua
- edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa, sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta
- tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan, sekä mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa
- osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen.

Juupajoen aamu- ja iltapäivätoimintaa koordinoi Kirkonkylän koululla työskentelevä koulunkäynnin- ja aamu- ja iltapäivätoiminnanohjaaja. Toiminnan toteuttamisesta vastaavat koulutetut koulunkäynninohjaajat.

Toimintaa varten tulee laatia toimintasuunnitelma, **liite nro 4**. Tämä toimintasuunnitelma pohjautuu Opetushallituksen hyväksymiin aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus hyväksyy Juupajoen kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman 2022-2023.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Lea Nurminen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 18.18.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:

136 § OIKAISUVAATIMUS VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUSTA

Valmistelija: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila, p. 050-591 5456

Juupajoen kuntaan 15.9.2022 saapuneen oikaisuvaatimuksen mukaan perheen huoltaja hakee oikaisua päiväkodin johtajan tekemään varhaiskasvatuksen asiakasmaksupäätökseen. Oikaisuvaatimuksen mukaan päätöksenteossa ei ole otettu huomioon perheen 23.7.2022 Wilman kautta toimittamaa tuloseelvitystä, vaan asiakasmaksu on määrätty korkeimman maksun mukaan puuttuvan tuloseelvityksen perusteella.

Päiväkodin johtaja oli tarkistanut Wilmasta perheen tulotiedot, jotka eivät olleet näkyneet inhimillisen erehdyksen vuoksi lapsen siirryttyä varhaiskasvatukseen eri yksikköön. Tuloseelvityksen puuttuessa asiakasmaksuperusteiden mukaan tulee määrätä korkein asiakasmaksu.

Oikaisuvaatimuksen jälkeen tulotiedot tarkistettiin ja asiakasmaksu laskettiin uudelleen 23.7.2022 toimitettujen tulotietojen perusteella.

Oheismateriaali, (jaetaan kokouksessa)

- Salassa pidettävä JulkL 24.1 § 23-kohta, Päätökset varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 14.9.2022 ja 21.9.2022
- Salassa pidettävä 24.1 § 32-kohta, Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta 15.9.2022

EHDOTUS:

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi oikaisuvaatimuksen ja sen perusteella tehdyn korjauksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

137 § VUODEN HYVÄ TEKO 2022

Valmistelija: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila, p. 050-591 5456

Juupajoen kunta on vuodesta 2007 lähtien jakanut Vuoden hyvä teko -palkinnon. Palkinnon suuruus on 300 euroa. Valintaraadilla on mahdollisuus myöntää halutessaan myös kunniamaininta.

Palkinnolla huomioidaan henkilöä/henkilöjä tai yhteisöä, joka on kuluvan vuoden aikana tehnyt sellaisen merkittävän teon, jonka ansiosta Juupajoki on entistä parempi ja viihtyisämpi paikka elää ja asua.

Ehdotuksia palkittavaksi voi tehdä kuka tahansa; kunnanhallitus määrittelee vuosittain ajankohdan, mihin mennessä viimeistään esitykset on toimitettava kunnalle. Valinnan ehdokkaiden joukosta tekee kunnanhallituksen nimeämä raati ja palkinnon saaja julkistetaan joulukuussa. Raati voi myös perustellusta syystä päättää jättää palkinnon jakamatta.

Kunnanhallitus nimeää palkinnosta päättävän raadin. Ilmoitus on Oriveden Sanomissa keskiviikkona 2.11.2022 ja ehdotukset on toimitettava kunnanhallitukselle 25.11.2022 klo 15.00 mennessä.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus nimeää Vuoden hyvä teko –palkinnonsaajan valinnan tekevän raadin, johon kutsutaan edustajat myös nuorisovaltuustosta ja vanhus- ja vammaisneuvostosta. Raati valtuutetaan valitsemaan palkinnonsaaja ehdotusten joukosta. Raadilla on myös mahdollisuus jättää valinta tekemättä.

PÄÄTÖS:

Hyäksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus nimesi Vuoden hyvä teko –palkinnonsaajan valinnan tekevään raatiin Eveliina Helpiölan, Jutta Kaareman ja Anne Tuovilan.

138 § EDUSTAJAT MAAKUNNALLISEEN VANHUSNEUVOSTOON JA VAMMAISNEUVOSTOON

Valmistelija: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila, p. 050-591 5456

Pirkanmaan aluehallitus pyytää kuntia nimeämään edustajia hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostoihin. Pirkanmaan hyvinvointialue asettaa väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi vanhus- ja vammaisneuvostot, joihin pyydetään edustajia kuntien vanhus- ja vammaisneuvostoilta.

Yli 200 000 asukkaan kunnat voivat nimetä omien vastaavien toimielintensä jäsenistä viisi jäsentä kumpaankin toimielimeen. Yli 20 000 asukkaan kunnat voivat nimetä kaksi jäsentä ja alle 20 000 asukkaan kunnat yhden jäsenen kumpaankin vaikuttamistoimielimeen.

Juupajoen kunnan yhdistetystä vanhus- ja vammaisneuvostosta tulee valita alueellisiin neuvostoihin kaksi edustajaa; toinen vanhusneuvostoon ja toinen vammaisneuvostoon. Juupajoen vanhus- ja vammaisneuvosto on käsitellyt asiaa 1.9.2022 pidetyssä kokouksessaan.

Juupajoen kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus esittää hyvinvointialueen hallitukselle neuvoston puheenjohtaja Tarja Karvista alueellisen vanhusneuvoston jäseneksi ja vanhus- ja vammaisneuvoston sihteeriksi, hyvinvointijohtaja Anne Tuovilaa alueellisen vammaisneuvoston jäseneksi.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus nimeää Pirkanmaan hyvinvointialueen alueellisen vanhusneuvoston jäseneksi Tarja Karvisen ja Pirkanmaan hyvinvointialueen alueellisen vammaisneuvoston jäseneksi Anne Tuovilan. Lisäksi kunnanhallitus valitsee nimetyille henkilökohtaiset varaedustajat.

PÄÄTÖS:

Kunnanhallitus nimesi Pirkanmaan hyvinvointialueen alueellisen vanhusneuvoston jäseneksi Tarja Karvisen ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Carita Saarisen, sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen alueellisen vammaisneuvoston jäseneksi Anne Tuovilan hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Laura Ylä-Lylyn.

Pöytäkirjaan merkittiin, että Anne Tuovila poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 18.29.

139 § KUNNANHALLITUKSEN JA KUNNANVALTUUSTON KOKOUKSET KEVÄT JA KESÄ 2023

Juupajoen kunnan hallintosäännön 128 §:n mukaan toimitella pitää kokouksensa päättämänään aikana ja paikassa. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitelimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Hallintosäännön 129 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat (asialista) ja se on lähetettävä, mikäli mahdollista vähintään kolme päivää ennen kokousta kirjallisesti kokouksen osallistujille.

Esityslista lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivat erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on oikeus tai velvollisuus osallistua kokoukseen.

Kunnanhallitus on 16.8.2021 § 145 päättänyt, että:

- kokouskutsu lähetetään sähköpostina kunnan osoittamaan sähköpostiin luottamushenkilöille sekä heille, joilla on oikeus olla kokouksessa läsnä, vähintään kolme päivää ennen kokousta.
- esityslista lähetetään myös kunnanhallituksen varajäsenille tiedoksi
- toimitelimen varsinainen jäsen ilmoittaa esteestään osallistua kokoukseen suoraan varajäsenelleen.

Edelleen kunnanhallitus on päättänyt

- valita pöytäkirjantarkastajat vuorotteluperiaatteella
- pitää tarkastetut pöytäkirjat yleisesti nähtävillä Juupajoen kunnanvirastolla toisena kokouksen jälkeisenä arkipäivänä virastoaikana;
- ilmoittaa kokouksensa ajasta ja paikasta sekä pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä sillä tavalla kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan sekä
- ilmoittaa valmistelijoille, että kunnanhallituksen käsiteltäväksi tarkoitettut asiat on huolellisesti valmisteltuina toimitettava ajoissa siten, että ne ovat viimeistään 6 päivää ennen kokousta esittelijän ja listan kokoojan käytössä
- hallituksen kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja hallituksen sihteerinä toimii hallintopäällikkö.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus päättää kokoontua kevätkaudella varsinaisiin kokouksiinsa Juupajoen kunnanvirastolle klo 17.00 alustavan suunnitelman mukaan seuraavasti:

ma 16.1.2023

ma 6.2.2023

ma 6.3.2023

ma 27.3.2023

ma 17.4.2023

ma 8.5.2023

ma 5.6.2023

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät:

Lisäksi kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuuston kevään kokoukset pidetään alustavan aikataulun mukaan seuraavasti: 27.2. ja 22.5.2023. Valtuuston kokouksien alkamisaika klo 18.00.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

140 § VUODEN 2023 EDUSKUNTAVAALIEN VAALIPÄIVÄN ÄÄNESTYSPAIKKA, ENNAKKOÄÄNESTYSPAIKKA JA AUKIOLOAJAT, SEKÄ LAITOSÄÄNESTYKSEN JÄRJESTÄMINEN

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Ennakoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 22.–28.3.2023.

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Aikaisemmin vaalipäivän äänestyspaikkana on ollut Juupajoen kunnanvirasto.

Vaalilain 68 §:n mukaan äänestysaika vaalipäivän äänestyspaikoissa on kello 9.00–20.00.

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakoäänestyspaikka on avoinna kaikkina ennakoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallitus erityisistä syistä määrää toisin.

Kunnanhallitus määrää vaalilain 48 §:n mukaan myös ennakoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat. Ennakoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen.

Edellisissä vaaleissa on toimitettu laitosäänestys Juupakodilla ja Kortekodilla.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus päättää

- että vaalipäivän äänestyspaikka on Juupajoen kunnanvirasto, osoite Koskitie 50, 35500 Korkeakoski
- että Juupajoen kunnan yleisenä ennakoäänestyspaikkana toimii Juupajoen kunnanvirasto, osoite Koskitie 50, 35500 Korkeakoski
- että aukioloajat ennakoäänestystä varten ovat 22.-24.3.2023 klo 10.00 - 17.00, 25.-26.3.2023 klo 12.00 - 16.00 ja 27.-28.3.2023 klo 10.00 - 17.00
- että toimitetaan ennakoäänestykset Juupakodilla ja Kortekodilla.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

141 § OPPILASESITYS LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEELLISELLE MAANPUOLUSTUSKURSSILLE 2023

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto järjestää yhteistyössä Panssariprikaatin esikunnan Pirkanmaan aluetoimiston kanssa alueellisen maanpuolustuskurssin LSSAVI 33/2023 Tampereen Teiskossa, Kokoushotelli Murikanranta (Kuterintie 226, Terälahti) 20. - 24.3.2023.

Kurssille tullaan kutsumaan osallistujiksi Pirkanmaan maakunnan alueelta mm. talouselämän, valtion alue- ja paikallisviranomaisten, kuntien, kuntayhtymien, seurakuntien, tiedotusvälineiden, järjestöjen ja puolustusvoimien edustajia, joiden tehtäviin kuuluu valmiussuunnittelu ja joilla on rooli häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Osallistuminen kurssille perustuu vapaaehtoisuuteen. Kurssi rinnastetaan puolustusvoimien kertausharjoituksiin. Kurssi on maksuton. Lähettävät organisaatiot vastaavat osallistujiansa muista matkustuskustannuksista (matkat, majoitus, päivärahat).

Kuntien esityksissä toivotaan huomioitavan ensisijaisesti kunnan johtavat virkamiehet ja luottamushenkilöt.

Alueellisella maanpuolustuskurssilla koulutetaan henkilöitä, jotka eivät ole aiemmin käyneet alueellista maanpuolustuskurssia. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toivoo, että kurssilaisiksi esitetään tasapuolisesti sekä naisia että miehiä.

Oppilasesityksiä, joita toivotaan enintään 4 kpl/organisaatio, pyydetään asettamaan puoltajärjestykseen ja lähettämään ne 14.11.2022 mennessä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus päättää tehdä oppilasesityksen 1-4 virka-/luottamushenkilöstä Pirkanmaan alueelliselle maanpuolustuskurssille nro LSSAVI 33/2023.

PÄÄTÖS:

Kunnanhallitus esittää Pirkanmaan alueelliselle maanpuolustuskurssille nro LSSAVI 33/2023 hyvinvointijohtaja Anne Tuovilan.

142 § JUUPAJOEN KUNNAN TULOVEROPROSENTIN MÄÄRÄÄMINEN VUODELLE 2023

Kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnanvaltuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan on ilmoitettava Verohallinnolle seuraavan vuoden tuloveroprosentin suuruus viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Tuloveroprosentti vahvistetaan prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen ansiotuloverotuksen muutokset toteutetaan nykyisen verojärjestelmän sisällä. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,64 prosenttiyksiköllä ja valtion verotusta kiristetään vastaavasti. Valtionverotuksen kiristäminen toteutetaan muuttamalla tuloveroasteikkoa sekä useita eri ansiotuloverotuksen vähennysten parametreja. Samalla valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistetään. Tämä tarkoittaa sitä, että tulosta tehtävät vähennykset myönnetään jatkossa samoin perustein ja samansuuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pienennetään yhdellä kolmasosalla ja valtion osuutta kasvatetaan vastaavasti. Hyvinvointialueiden verotuksellinen asema tuloverotuksessa vastaa jatkossa muiden julkisyhteisöjen verotuksellista asemaa.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 b § (29.6.2021/624) kunnan tuloveroprosentin ilmoittamiseen liittyvät tilapäiset säännökset:

”Poiketen siitä, mitä 91 a §:ssä säädetään, kunta ilmoittaa vuodelle 2023 tuloveroprosentin prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella. Jos kunta ei ole ilmoittanut vuoden 2023 tuloveroprosenttia 91 a §:n 1 momentissa säädettyinä aikana taikka Verohallinnon myöntämässä myöhemmässä määräajassa tai kunnan ilmoittama tuloveroprosentti poikkeaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain (616/2021) 55 §:ssä säädetystä, verotuksessa voidaan noudattaa vuoden 2022 tuloveroprosenttia vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä.”

Juupajoen kunnan tuloveroprosentti on ollut vuodesta 2015 lähtien 21 prosenttia.

Juupajoen kunnan verotulojen kehitys vuosina 2020 - 2022 ja arvio vuodelle 2023:

	TP 2020	TP 2021	eTP 2022	TA 2023
Kunnallisvero	5.452	5.763	6.036	2.790
Yhteisöverot	1.196	1.695	1.470	930
Kiinteistöverot	487	525	570	550
Yhteensä	7.135	7.983	8.076	4.270

Vuoden 2023 verotuloarviot perustuvat valtionvarainministeriön ja Suomen Kuntaliiton veroennusteisiin.

Talousarvion laadinta vuodelle 2023 on vielä kesken.

Talousarvioehdotukseen on laskettu 2 %:n palkankorotukset.

Johtoryhmän ensimmäisen käsittelyn jälkeen talousarvioehdotus on lievästi ylijäämäinen.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto vahvistaa Juupajoen kunnan vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 8,36 prosenttia.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

143 § KIINTEISTÖVEROPROSENTIN MÄÄRÄÄMINEN VUODELLE 2023

Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivään mennessä. Kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Kiinteistöverolaissa (654/92) säädetään kiinteistön sijaintikunnalle menevästä kiinteistöverosta. Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta. Verovelvollinen on se, joka omistaa kiinteistön kalenterivuoden alussa.

Kaikki kiinteistöt eivät ole veronalaisia, vaan lain 3 ja 4 §:ssä on lueteltu osittain tai kokonaan kiinteistöverosta vapaat kiinteistöt, joita ovat mm. metsät ja maatalousmaat, yleiset vedet, torit, kadut ja yleiset tiet. Myös kunnan omalla alueellaan omistama kiinteistö on vapaa kiinteistöverosta. Kunnan omistamat yhtiöt ovat verovelvollisia omistamistaan kiinteistöistä.

Kiinteistöllä tarkoitetaan kiinteistöverolaissa tonttia, tilaa ja muuta Suomessa olevaa itsenäistä maanomistuksen yksikköä, joka on merkitty tai olisi merkittävä kiinteistönä kiinteistörekisterilaissa tarkoitettuun kiinteistörekisteriin.

Lain säännöksiä sovelletaan myös vuokramaalla olevaan rakennukseen ja erottamattomaan määräalaan. Verovelvollinen on omistaja ja omistajan veroinen haltija. Kiinteistönomistaja on verovelvollinen vuokramaasta ja vuokralainen on verovelvollinen vuokraamalla omistamastaan rakennuksesta.

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan valtuusto päättää kunnassa sovellettavat kiinteistöveroprosentit säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen. Kiinteistövero on kiinteistön arvon perusteella suoritettava vero, jonka kiinteistön kotikunta saa kokonaisuudessaan.

Valtuusto voi määrätä erikseen myös rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin. Vero määrätään korkeamman veroprosentin mukaan, jos kaikki laissa mainitut edellytykset täyttyvät. Erillisen rakentamattoman rakennuspaikan veron tarkoituksena on tehostaa taajama-alueella olevien tonttien asumiskäyttöä. Juupajoen kunnassa ei ole määrätty rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroa.

Kiinteistöverolain 13a §:n mukaan kunnanvaltuusto voi määrätä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentin, joka koskee sekä rakennusta että maapohjaa, poikkeavaksi kunnan yleisestä kiinteistöverosta. Veroprosenttia sovelletaan, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Käyttötarkoituksen määrittelee verottaja. Veroprosentiksi voidaan määrätä myös 0,00 %.

Kiinteistöverolain mukaiset vaihteluvälit ovat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti	0,93 - 2,00
- vakituinen asuinrakennus	0,41 - 1,00
- muu asuinrakennus	0,93 - 2,00
- rakentamaton rakennuspaikka	2,00 - 6,00
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti (vain jos valtuusto erikseen päättää)	0,00 - 2,00

Koko maan painotetut keskimääräiset kiinteistöveroprosentit vuosina 2020 – 2022 ovat:

	2020	2021	2022
Yleinen kiinteistövero	1,08	1,11	1,11
Vakituinen asunto	0,50	0,51	0,51
Muu asuinrakennus	1,20	1,20	1,21

Juupajoen kiinteistöveroprosentit vuonna 2022 ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistövero	1,15 %
- vakituinen asunto	0,45 %
- muu asuinrakennus	1,05 %
- yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %

Juupajoen kiinteistöveron tuotto on n. 550.000 euroa vuodessa.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus esittää, että valtuusto määrää Juupajoen kunnan kiinteistöveroprosentit vuodelle 2023 seuraavasti:

- yleinen kiinteistövero	1,15 %
- vakituinen asunto	0,45 %
- muu asuinrakennus	1,05 %
- yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

144 § 4H -YHDISTYS / VÄLIRAHOITUS TAITOPUOTI -HANKKEELLE

Juupajoen 4H-yhdistys r.y. anoo Juupajoen kunnalta 25.000 euron suuruista korotonta välirahoitusta eli lainaa Taitopuoti -hankkeelle 31.12.2024 saakka. Juupajoen 4H-yhdistys on saanut Pirkanmaan ELY-keskukselta 12.10.2022 myönteisen rahoituspäätöksen hankkeelle.

Taitopuoti on Juupajoen 4H-yhdistyksen yrittäjäyyskasvatushanke, jossa luodaan tilaa ja tukea harjoitusyritystoiminnalle ja laitetaan ideat liikkeelle. Hankkeen tarkoituksena on tarjota oikea liiketila nuorten harjoitusyritysten käyttöön, valmentaa, kouluttaa ja tukea nuoria pop up -yritysten perustamisessa ja pyörittämisessä sekä kehittää alueen yrityskehitystyötä yhteistyössä mm. Juupajoen yrittäjien kanssa.

Hankkeen hyväksytyt kustannusarvio on 46.616,36 euroa, josta tuen osuus on 80 % eli 37.293,09 euroa ja hankkeen toteutusaika on 3.10.2022 – 30.8.2024.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Mitä edellä tässä momentissa säädetään vakuuksista, ei koske osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvussa eikä osuuskuntalain (421/2013) 12 luvussa tarkoitettua pääomalainaa. (21.5.2021/419).

Juupajoen 4H-yhdistys on saanut Pirkanmaan ELY-keskukselta myönteisen rahoituspäätöksen hankkeelle, joka toimii lainan vakuutena. Lisäksi lainan saajan tulee sitoutua rahoituksen takaisinmaksuun siitä huolimatta, vaikka avustusta ei kokonaisuudessaan saataisi. Välirahoituksen suuruus ja avustus huomioiden välirahoitus ei vaaranna kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä, eikä rahoitukseen liity merkittävää taloudellista riskiä.

Hallintosäännön 67 §:n mukaan valtuusto päättää lainan ottamisen sekä lainan antamisen periaatteista ja kunnanhallitus päättää lainan ottamisesta sekä lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita.

Oheismateriaalina on Juupajoen 4H-yhdistyksen toimittama aineisto mukaan lukien tukipäätös.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto myöntää Juupajoen 4H-yhdistys r.y.:lle 25.000 euron suuruisen korottoman lainan, jonka Juupajoen 4H-yhdistys r.y. sitoutuu maksamaan kunnalle takaisin saatuaan ELY-keskukselta hankkeen viimeisen maksuerän tai viimeistään 31.12.2024 Taitopuoti -hankkeen maksuliikenteen sujumiseksi ja toteuttamiseksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

145 § TILAISUUDET JA TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT

- 1) Seuraava kunnanhallituksen kokous pidetään 28.11.2022.
- 2) Seuraava valtuuston kokous pidetään 14.11.2022.
- 3) Työllisyys sopimuksen päivitys.

EHDOTUS:

Merkitään tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

**146 § TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJAT JA VIRANHALTIJOIDEN
PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT**

1) Tarkastuslautakunnan kokouksen 11.10.2022 pöytäkirja.

EHDOTUS:

Kunnanhallitus merkitsee päätöksen tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

147 § KIRJELMÄT

- 1) Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n yleiskirje 3.10.2022. Kunta-alan teknisen henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksen (TS-22) 2022–2025 0,5 prosentin suuruisen järjestelyerän jakaminen.
- 2) Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n yleiskirje 7.10.2022. Lääkärisopimuksen (LS) 2022–2025 keskitetyn erän jakaminen yleiskorotuksena sekä osapuolten kannanotto.
- 3) Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n yleiskirje 30.9.2022. Kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (OVTES) 2022–2025 0,5 prosentin suuruisen keskitetyn erän jakaminen
- 4) Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n yleiskirje 30.9.2022. Kunta-alan yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen (KVTES) 2022–2025 0,5 prosentin suuruisen keskitetyn erän jakaminen.
- 5) Lapsiasiavaltuutetun tiedote 17.10.2022. Lapset huomioitava työelämässä.
- 6) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen työllisyyskatsaus 25.10.2022 syyskuu 2022.
- 7) Pirkanmaan liiton talousarvio ja -suunnitelma 2023-2025 17.10.2022.
- 8) Sasky koulutuskuntayhtymän yhtymähallituksen kokouksen 29.9.2022 pöytäkirja.
- 9) Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauskirje 12.10.2022. Palvelujärjestelmän varautuminen sähkökatkoihin talvikaudella 2022-2023.
- 10) Tampereen kaupungin alueellisen jätehuoltolautakunnan kokouksen 6.10.2022 pöytäkirja.
- 11) Työ- ja elinkeinoministeriön kirje 14.10.2022. ELY-keskusten TE-palvelut 24-uudistuksen toimeenpanon tukena.

EHDOTUS:

Merkitään tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: Pykälät 132, 134-135, 139, 141, 142-147 Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät 133, 137, 138, 140 Hallintolainkäyttöl 5 §:n /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta oikaisuvaatimuksella/valittamalla: Pykälät ja valituskieltojen perusteet
----------------------------	---

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisu-vaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen siltä osin, kun kyse ei ole kunnallisten virka- ja työehtosopimusten soveltamisesta tai tulkinnasta. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Juupajoen kunnanhallitus Koskitie 50 35500 Korkeakoski Pykälät 133, 137, 138, 140 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 140 §:n mukaan kunnan jäsenen ja 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
Oikaisu-vaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Muutoksenhakuosoitus hankinta-asioissa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetuun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankinta-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon.

Hankinta-oikaisu Pykälät:

Valitus markkina-oikeudelle
Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin: 050 4061 132
Faksi: 029 5643 314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Seuraavat päätökset voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi:
Pykälät:

Hakemus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (hakemusosoitus).

Valituskielto Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Valitusosoitus

Valitusviranomainen ja valitusaika Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksen myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 5642 200 (vaihe)

Faksi: 029 5642 269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät

Valitusaika

30 päivää

Hallintovalitus, pykälät

136

Valitusaika

30 päivää

Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Pykälät

Valitusaika

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Valituskirjelmä Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

**Valitusasia-
kirjojen
toimittaminen** Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Lisätietoja Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksuna hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu. Tällä hetkellä maksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.